

Felvidéki Híradó.

KÖZMŰVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, IPAR-, KERESKEDELMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:		Feljels szerkesztő:	Főmunkatárs:	Magánhirdetések legutányosabban, árszabály szerint.
Egész évre	4 ft	Fehér János.	Révész Lajos.	Hivatalos hirdetések díja: 100 szög 2 ft. ezenül minden megszállt szög száznál 50 kral több.
Fél évre	2 ft	Kiadóhivatal: a turóc-szt.-mártoni „Magyar Nyomda”.		Lapunk számára hirdetések elfogadja: „Hentes ligyünkde és a Magyar Távir. Iroda” hirdetési irodája Budapest, Granátos-utca 1. szám.
Negyed évre	1 ft	A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségbe, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatalra címezve Turóc-Szt.-Mártonba küldendők.		

Elmélkedés a bábeli kongresszusról.

Nem jó taktika az ellenség erejét kicsinyelni. Ezen régi elv ellen vétének mindazok, akik gúnyosan beszélnek azon kongresszusról, a melyet hazánk három nemzetiségének képviselői — igaz, hogy csak a saját szakállukra — tartottak Budapesten. Mi nem tesszük magunkévá ama bábeli kongresszus fölött kicsinylőleg nyilatkozók álláspontját, hanem tárgyilagosan méltatjuk a felmerült eseményt, nem tulajdonítva annak több jelentőséget, mint a mennyi tényleg megérdemel.

Már maga az a száraz körülmény, hogy az izgatók és a magyar állameszme ellen konspirálók elég vakmerők voltak hazafiatal, mondhatnók törvényellenes és mindenképen veszélyes elveiket az ország fővárosában proklamálni, oly jelenség, a mely előtt a magyar nemzet érdekeit szívükön viselőket szemet nem hunyhathatnak. Oly példátlan vakmerőség ez, a melyhez hasonló más nemzetek történetében alig találunk, de egyszersmind világos bizonyítéka annak, hogy a nemzetiségi agitátorok biznak erejükben, merészek, kérelhetetlenek és annyira elbizakodtak, hogy a megalkuvás lehetőségét kizárnak kell tekinteniük. Ami pedig a bábeli kongresszus határozatait illeti, azoknak mindegyike hadüzenet a magyar állameszme, a magyar alkotmány alaptörvényei és speciálisan a magyarság ellen. A határozat szerint a magyarországi románok, tótok és szerbek szövetséget kötnek, a magyar nemzeti állameszme ellen, ami bábeli nyelven azt jelenti, hogy e szövetség államot képez az államban, a mely tendencia egész világosan kidomborul a 4-ik pont azon követelményében, a mely szerint a megyékben, a járáásokban és városokban teljes nyelvszabadság biztosítandó, továbbá a 14. pontban, a mely nemzetiségi minisztériumot követel.

A határozat egyéb pontjai hasonló lövegekelt röptének alkotmányunk egyéb bástyái ellen; hadat üzennek a nemzetiségi, a választási, az

egyesületi és gyűlekezési, a népoktatási, a sajtó- és agyházipolitikai törvényeknek, oly csodálatos, képtelen reformokat követelve e téren, a melyek ha megvalósíttatnának, Magyarország méltán megérdemelné a Babelország nevet, de egyúttal azt is, hogy az a csodálatos államszervezet végkép eltöröltesse a földszinéről.

A határozat megalkotóival polemiába bocsátkozni céltalan törekvés volna; vakoknak a színről, süketeknek a hangról beszélni meddő munka. Itt lázongókkal, ábrándozókkal és az agitációból elősködő lelketlen agitátorokkal van dolgunk, kiket elveiknek a nemzetiségekre nézve is káros következményeiről felvilágosítani emberi bölcsesség és ékesszólás nem képes. A kapacitás ideje elmúlt, tettekre van szükség, a melyek az agitátorok szereplésének útját vágják és az elámitott népet meggyőzik arról, hogy a magyar nemzeti állameszme fenntartása és fejlesztése amaz egyedüli eszköz, a mely a magyar korona területén lakó népek közös boldogságát megalkotja.

Sokféle tanácsot kapott a kormány és törvényhozás különböző kezekből az agitáció elfojtására. Vannak, a kik a szigorú fellépést követelik, börtönbe, vagy a bolondok házába kívánják zárni a nemzetiségi izgatókat; mások sok jól remélnék a magyar közművelődési egyesületek, szóval a társadalmi élet működésétől; ismét mások bizonyos politikai concessziók által vélik az elámitott köznépet meggyőzni arról, hogy a magyar kormány és törvényhozás kész az engedelmény terén a legvégső határig elmenni. Mindezen eszközök kellő helyen és kellő módon alkalmazva többé-kevésbé sikereseznek igérkeznek, de sem külön-külön, sem együttvéve nem alkalmasak arra, hogy általuk radikális gyógyhatás idézessék elő. A szigor, egyesek martírrá avatása új martirokat terem; a közművelődési egyesületek aránylag csekély eredményt képesek elérni; a politikai concessziók pedig nem boldogítják a népet, a mely ezek dacára szegény és tudatlan marad.

Mi tehát ezek mellé még negyedik eszközt ajánlunk, mely nézetünk szerint hatályos módja lenne a nemzetiségi izgatók által elámi-

tott népben a magyar nemzeti állameszme iránti vonzalom felélesztésére. Az agitátorokat közgazdasági alkotások által kell ártalmatlanná tenni, olyanok által, melyek munkát adnak a népnek, azt vagyonszerzésre, tisztességes megélhetésre képesítik, de egyszersmind fejlesztik tehetségeit és a műveltség bizonyos fokára emelik. Első sorban tehát arról kellene gondoskodni, hogy a nemzetiségek által sürdön lakott vidékeken kellő mennyiségben létesíttessenek oly pénztintézetek, melyek a nép részére valóban olcsó hitelforrásokul szolgáljanak, de egyúttal a magyar nemzeti állameszme szolgálatában is állanak. A román és tót pénztintézetek tudvalevőleg fő vödbástyái és az anyagi eszközöket szállító pénzforrásai a nemzetiségi propagandának. Ezen intézetek nagy kamatot szednek, hogy abból a részvényesek tisztességes osztalékán kívül az agitáció céljaira is jusszon; de működésük az által válik teljesen veszélyessé, hogy az adós oláh vagy tót földműves üstökét a kezükben tartják. Vannak ugyan a nemzetiségi vidékeken vagy azok közelében magyar részvényesek által létesített, magyar emberek által vezetett pénztintézetek is, de ezek többnyire csak saját üzleti érdekeiket tartják szem előtt és sem az olcsó hitel, sem a hitelképesség kevésbé szigorú elbírállása tekintetében nem versbenyznek a propaganda szolgálatában álló pénztintézetekkel. A kormány gyámolítására van itt szükség, hogy a román, tót és szerb kisbirtokos-osztály kimentessék a speciális célokat szolgáló hitelintézetek hálóiból; szükséges, hogy az államkincstár feleslegeinek egy része az ezen vidékeken létesítendő ama pénztintézetek rendelkezésére bocsáttassék, melyek megfelelő szervezettel ellátva, kellő garanciák mellett és nem pusztán az üzleti érdekek szemponjtait követve, azon célból működnek, hogy a köznép hiteligenyei minden tekintetben becsületesen legyenek kiszolgálva.

További teendő volna a nemzetiségi vidékeken minél több oly ipartelep létesítése, melyek a köznép munkával és szállítással ellátni képesek. Nem tagadjuk, hogy e részben

A „FELVIDÉKI HIRADÓ” TÁRCÁJA.

Az aranyos asszony.

— Elbeszélés. —

— A „Felvidéki Híradó” eredeti tárcája —
Irtá: Molnár Gyula.

I.

Barnabás Győző, az általános hitelbank pénztárosa már korán reggel, a hivatalos órák előtt jóval, ott dolgozott az irodájában. Sok volt a dolga, tehát azért kénytelen volt korán hozzá fogni a munkához, hogy semmivel hátrálékban ne maradjon.

Az általános hitelbank igazgatója, a kitünő pénzügyi kapacitás, nemskára tudomás vett a pénztáros kiváló szorgalmáról, buzgalomáról és ez úgy látszik tettsett neki, mert néha, amikor magában egyedül volt az irodájában, ezt dunnogta a fogai közül:

— Valóban ügyes és szorgalmas ember ez a Barnabás!... Rajta leszek, hogy újévkor megkapja a száz forint fizetés-emelést.

Barnabás Győző pedig dolgozott, fáradhatlan buzgalommal teljesítette a fizetéseket és végezte az elszámolást.

Persze ez ellen senki kifogást nem tett habár kissé társai irigykedtek is rá, mert észrevették azt, hogy az izgatógató úr kedveli, aztán az iroda-szolga is duzzogott

rája, mert miatta oly korán kellett az irodát takarítani.

Gyakran a vén medve ily szavakra fakadt, mi nem igen hízelt a pénztáros személyének:

— Hogy az ördög niert nem viszi el ezt az utálatos könyvmolyt, ki már akkor kezd dolgozni, mikor a többiek még a másik oldalukra fordulnak.

Hanem azért a vén János, az iroda-szolga megtartotta magának véleményét és csak fejét rágogatta olykor-olykor, mintha neki nem igen tetszenék a dolog. De csúfosan ki is foggott ám a pénztárosnak a vén medve; még korábban kelt fel, mint Barnabás úr és mire ez a hivatalba érkezett, az irodája ki volt takarítva, szeilőztetve és minden rendben, a maga helyén.

II.

Barnabás Győző magas, vállas ember volt, harmincnyé évével. Már tizenegy esztendője van a banknál, hol szeretik és hol nagy bizalmat helyeznek beléje a bank részvényesei. A fizetése is már meglehetősen, Ezerkét száz forint évi javadalmazás, igen pompás kilátásokkal a jövőre nézve. —

Már két év óta nő, egy igen csinos szőke fiatal leányt vett körül harminckét éves korában, kivel egyik barátjának családjánál ismerkedett meg. A leányka tizennyolc éves volt akkor és árva, egyik nagynénjének a kegyes pártfogását élvezte. Megismerkedtek egymással. A leányka csinos alakja, sötét kék szemei, egészséges, vértől majd kicsattanó arca mely benyomást tettek a

pénztárosra. Lángra lobbant iránta, megkérte feleségül és... megkapta. A szegény leánya nézve jó parti volt az ezerkét száz forintos fizetést bíró hivatalnok. Az igaz, hogy nem szerette a férfit... En édes Istenem! hat mit tesz az?... majd hozzá szokik, beletörődik a körülményekbe. Úgy is volt. Nőül ment hozzá és most ügyes, sikkes asszony vált belőle, kinek óhaj-tásait lesi férje, kinek minden kívánságát kielégíti az ura.

Barnabás Győző nagyon szerette, imádtá a feleségét, ezt a kivánatos egy formás asszonyt, ki teit időmaival olyan volt, mint egy pici piros alma. A csókja édes volt, mint a nektár, ölelése kábító mint a héj...

Barnabás kimondhatatlan vonzalommal viseltetett a neje iránt, kívánata parancs volt előtte... még a csillogtatás is lehozta volna az azur kevésgől égről csak kívánta volna... de Katinka nem kívánt oly lehetetlen dolgot, megelégedett szép, divatos ruhákkal, pompás kalapokkal és fényes drága ékszerekkel, miket férje hódoló alázattal rakott, halmozott a lábai elé.

A szép asszony mosolygott az ura előzékenységen és adott neki cserébe az ajkára egy-két forró csókot... égetőt...

Istenem! talán nem volt olyan tárgy, mi megtagadott volna ettől az aranyos madártól, kinek szőke hajával oly bizalmasan sutogtak a verőfényes nap sugarak, a mint vele viggett kocsizott az utcákon. Mily boldog volt, mikor ismerőseik nyájasan üdvözölték őket,

iparpolitikánk eddig kissé ferde irányt követett. A székelyföldet például elválasztottuk iparvállalatokkal és ipartanulmányokkal, mely eljárás ellen nem is lehetett kifogást tenni, de már ideje, hogy más érdekek is figyelembe véessenek és az ipartelepek ott állíttassanak fel nagyobb számban, hol azok létesítésére a magyar nemzeti állameszme szempontjából is szükség van. Természetesen gondoskodni kell még arról, hogy ezen iparvállalatok ne magyarfaló indigenák, hanem művelt, buzgó magyar emberek vezetés alatt álljanak, kik nemcsak munkát és kenyeret adnak a népnek, hanem az azzal való érintkezést ügyesen képesek felhasználni arra is, hogy az agitátorok befolyását mindinkább gyöngülék.

A közlekedési politikával is sokat lehetne tenni a nemzetiségek közelükbe vonása érdekében. A nagy vasúti vonalak — bár ezek kiépítésére nézve nem a nemzetiségi kérdés volt az irányadó — az oláhok, tótok és rácok által lakott vidékeket sok helyen átszelik, de a félreszóvidéket egymással és a központokkal összekötő vicinális vasutak kiépítése terén még nem tettük meg mindazt, a mit a nemzetiségi kérdés szánalása szempontjából tennünk kell.

Szóval: a nemzetiségi agitátorok többé már nem is aknamunkájával állítsuk szembe minden vonalon közzgazdasági politikánkat, mely a népnek munkát és kenyeret ad. Ha e nép velünk együtt dolgozik, velünk a vagyon-szerzés terén együtt működik, meg fogja érteni törekvéseinket és minél inkább közeledik felénk, annál messzebb távozik azoktól, kiket ma megváltónak tart. Közzgazdasági politikánknak így irányban leendő kifejlődése után csak rövid tíz év múlva, nem lesz többé sehoh az országban az agitátorok bábeli kongresszusa megtartható, mert mi és a nemzetiségek meg fogjuk egymást érteni.

A vállalkozási szellem.

Sajtóban, társaságban, a kávéházak márványasztalánál, a forró aszfalton, mindenütt, hol az ország közzgazdasági haladásáról beszélni a frázisokat a levegőbe dobni szokás, fel-fel hangzik a »krach«-tól való félelem hangja, amikor újabb és újabb vállalatok keletkezését hozzák az újságok. E félelemnek nagy közönsége van, mert előrelátó bölcsnek mindenki tarthatja magát, s ha a nagy jöhetősegek bírók rémüldözéseinek nem volna, vagy nem lehetne bizonyos kihatása a közönség felfogására a »Beschwichtigungsrath«-ok mindenütt jelenlévő gárdájának kishitű remegéseivel foglalkozni talán nem is kellene.

Ámde a közönség tudomást véve az újabb s újabb vállalatok keletkezéséről, könnyen ejthető a félelem erzetébe, ami pedig nagy baj volna anyagi lendületünkre s okozója lehet csakugyan azon jelenségeknek, amelyekkel ma önmagukat igazságtal.

Az anyagi élet kérdéseinek birálatánál egyéni haj-

lamok irányadók. Egyik pesszimizista, másik optimista s ilyen a szem is, amelyen keresztül a fejleményeket vizsgálják.

Az emberrel vele született nézetek, az elméleti s gyakorlati képzettség kalibere, a nevelés, a származás, a korábbi állapotoknak még valamely generációban a közvetlen tapasztalaton alapuló ismerete, stb. mind közrejátsszanak valamely élet, vagy birálat születésénél. Az újítástól és haladástól — még megírva s tudva van — a közönség zöme tartózkodik s a megszokott, hagyományos világnézet, az ósdi rend a régi szokások megrendülését feltűti. Így van ez az élet anyagi jelenségeinél is.

Hírét véve, hogy e fejlődő országban nap-nap mellett új alkotások keletkeznek, az emberek megijednek és mivel ennyi alkotás a multban nem volt, hamar készek az ítélettel, hogy a haladás nem tartós, az — »krach«-ban fog végződni.

A közönség így nézeti ismeretesekek s ezzel számolni kell. Azok azonban, kik hazánk anyagi fejlődését más országokéhoz hasonlítják, tudják nagyon jól, hogy az új alkotásoktól való félelemnek komoly alapja nincs, mert minden fejlődésünk dacára is messze vagyunk még a külföld gazdasági fejlettségétől s még ma is számos vállalat állag van, amely egyáltalán nem, vagy csak igen gyéren van hazánkban képviselve.

Magyarország még bizonyos tekintetben és talaj, amely most van első művelés alatt; buján tenyésztenek itt még minden, nem úgy, mint más államokban, hol a fejlődésnek sokkal nagyobb multja van, és a tér jobban kihasznál. Ez utóbbi állapot természetesen még nálunk is be fog következni, amikor a felösök — mert ezek fajtája soha ki nem vész — akkor is felni fognak, bár haladásunk nem lesz rohamos.

Viszonyaink megítélésénél tehát egyelőül ezen körülményt kell figyelembe venni. Azt, hogy e országban, ahol az állami és társadalmi élet minden ága most felelőn nagy arányokban, hol az anyagi alkotások Sturm-und Drangperiódja most van virágában, a közönség most kezd jobban érdeklődni az anyagi kérdések iránt, most kezd attérni a kereskedelem és ipar elhanyagolt térére, ahol a legtöbb vállalat alig tekinthet vissza negyedszázadnál hosszabb multra, ahol annyi a pótolni, a helyrehozni, a teremteni való, ahol most kell lerakni az anyagi függetlenség alapjait: ott a rohamosabb haladás nemcsak természetes, hanem elengedhetetlenül szükséges is, hogy más államok és országunk között a haladás arányosságát és egyensúlyát megteremtjük.

Az amerikai dimenziókban növekvő főváros, a haladni igyekvő vidéki városok, a termelési ágak új s tömeges szükséglete új alkotásokra serkent s ha ezt elmuasztanók, az ország lakosainak alig pótolható nagy veszteségét, keresetforrásainak elidugulását okoznók.

Hogy a hatalmas léptekkel mutatózó szükséglet mikor lesz telve, azt emberi előrelátással meghatározni nem lehet. Egyben azonban meggezzenek a helyzet alapos ismerő: abban, hogy még messze azon időpont, amelyben a telítés beáll s ennek előjelei épen nem »Krach«-ban, hanem a vállalatok lassabb keletkezésében vagy elmaradásában mutatkoznak.

Viszonyaink megítélésénél másfelől továbbá egy-

különleges hazai jelenséget kell figyelembe venni: a magánéleti elmaradását s ennek pótlását társulati vállalatok által. A hazai közönség az ipari és kereskedelmi pályákra még ma sem szívesen lép, vállalkozási kedve s bátorsága nincs. Hozzájárul a szakértelem s különösen a tökélyhang, úgy, hogy ha van alkalmas erő, mely kedvel, bátorsággal és képességgel bír a vállalkozásra, magántőkéjének elégtelensége folytán kénytelen társaságot alkotni céljai elérésére s tudjuk, hogy értelmesebb vagyonos embert is mily nehéz társul megnyerni. De mennyivel könnyebb néhány 100 frosos részvény erejéig megnyerni, valamely jókán hitt dolgot.

A részvényvállalatok keletkezése az országban tehát természetes, mert nincs magántőke és magánvállalkozás és ép ebben hómolegyenest különbözőnk más államoktól, ahol előbb divott a magánvállalat s később a társulati forma. Így érthető meg, hogy látunk keletkezni részvénytársaságokat oly minimális alaptőkével, amelyet a külföldi megmosolyog, mert hát nem ismeri viszonyainkat s nem tudja, hogy máskülömben talán sohasem jött volna létre a vállalat, holott a külföldön csak akkor lért előtérbe a társulati eszme, ha nagy, a magántőkét felülhaladó vállalat létesítéséről van szó. Így érthető meg, hogy magánvállalatok alakulnak át részvénytársaságá, mert nincs elég tőkék s nincs gyakorta — vagy mondhatjuk soha — elég bő és ocsó hitelük.

Mint fontos mellékokot figyelembe kell venni azon, szintén speciális magyar körülményt, hogy mihelyt valamely vállalkozó (kereskedő s iparos) vagyon szerzett, igyekszik elhagyni foglalkozását s elvonja tőkét a kereskedelemről, ipartól, ezt tehát jövőre nem termékenyíti, hanem felcsap »úrnak«, ami alatt nálunk a földbirtokost kell érteni.

Messzé vezetne közzgazdasági életünk ez érdekes tüneteivel most foglalkozni, ezúttal csupán témánkra szorítkozunk vagyis arra, hogy nincs azoknak igazuk, akik aggodalmaskodva félnek a haladástól, az új alapításoktól, mert ezek létrejötte a változó okokra vezethető vissza és ez okok olyanok, amelyek gazdasági viszonyainkkal természetesen kapcsolatban lévén, nincs is alap remegni attól, hogy a fejlődés egészségtelen, mert ez ép akkor következik be, ha a kimért nyársolgári óvatosság, a félsz és remegés lenne urrá, túl szárnyalva s anyagilag leigázva más államok kereskedelmé és iprá által, a melyet a félt s remegett haladás dacára is oly nagyon érzünk, amely tehát még csak gyorsabb haladásra ösztönözhet.

Sugár Ignác.

Egy kis összehasonlítás.

Egy métermázsza buza Budapesten most 6 frt 50 kr. Bécsben talan mondjuk 10 krral drágább, tehát 6'60, Berlinben 8 frt 60 kr., Párisban 9 frt 50 kr., körülbelül az ár, a mi pénzünkkel számítva.

A budapesti 6'50 frt árbeli fuvardíjban még le kell számítani 60—80 krajcárt úgy, hogy a falusi gazda, még 6 frot sem kap kezéhez egy métermázsza buzát.

Ebből úgy látszik, hogy bizonyos mostoha időnek még mostohább kilátásai mutatkoznak a magyar gazda osztályrészeül.

Mondjuk azt, hogy átlag hat métermázsza adott

III.

Még a hatórát csak most ütötte a templom tornyán és Barnabas úr már felnyitotta irodája ajtaját. Csendesén, szinte nesztelen léptekkel surrant be a hivatalos helyiségbe, aztán gyorsan fogott az íráshoz. Mindenféle akták heverték előtte a nagy asztalon, a pénztári napló hatalmas könyvébe sokat kellett bevezetnie a tartozás és követel rovatba. Sebeseen írt, számokat számokra jegyezve, iktatta a pénztári tételeket. . .

Néha aztán megált és mintha kiizzadt volna a heves munkában, elővette a zsebkendőjét, megtörölte az arcát. . . Aztán óvatosan körültekintett és újra a dologhoz látott. Finom toltkésít is kitétte az asztalára és pár perc múlva nagyon gyakorlati kézzel vakart valamit a könyvben, mit végig gumizott, hogy nyoma sem látszott. . . Mindezt villámgyorsan végezte el, aztán sóhajtva bámult maga elé. . . Tekintete macak megalkodottsággal meredt a pénztári napló soraira, honnan előbújálnál látszottak azok a számok, miket az imént tüntetett el mohó gyorsasággal. . . Mintha tréfát akarnak vele játszani azok az ostoba számok.

Végre leküzdte az izgatottságot és alig hallhatóan rebegi magában:

— Te érted a pokolt is megizlelném. Katinka édes Katinka! . . . Örömet kárhözök el miattad, te drága lény. —

Lassan nyílik az irodának az ajtaja, a pénztáros összerenzen, halálos sápadtság ül ki az arcára, mikor az ajtóra néz, melyen a vén Janos csoszog be a nagy vizes lüveggel.

Felleléztek, aztán rekedten szól:

— Maga meg ne sokat lábatlankodjék, mikor az embernek annyi dolga van.

A vén Janos morogva húzza be maga után az ajtót.

Barnabas úr pedig könnyebúltan sóhajtja:

— Most már megvehetem Katinkának azt a szép gemyántos karperecet, melyet a multkor oly nagyon megkívánt az ékszerész kirakatában.

Aztán felkelt az íróasztala mellől és kinézett az ablakon az utcára, hol már nagy volt a sürgés-forgás, asszonyok mentek már haza a bevásárolt dolgokkal, szekerek döcögtek végig a kövezeten megrakottan; nagy zivaj, általános zaj mindenütt; még a napsugarak is pazar fénynyel tündököltek az átellenes kávéház tükörablakain. Barnabas most arra gondolt, hogy aranyos kis felesége felébredt és urát keresi, ki már nincs mellette, hanem itt kucorog ebben a dohos irodában, rége gondolva. Na, lesz majd hadd el hadd, a bájos Katinka megfogja húzni megint a füleit kedves duzzogással, a miért úgy elosont mellőle. Hogy fog aztán örülni annak a drága karperecnek, mit úgy megkívánt a multkor az aranyos! . . . Őlébe veszi majd és az asszony hálás szemekkel fogja megcsókolni ajkát, megtépzáni bajuszát és dús haját, mint valami kis gyermek. . . Édes álmok, aranyos gondolatok.

Nyolc az óra, sietni kell a dologgal. . . Barnabas úr most a rendes megszokottsággal ül az asztalhoz és szerényen számol, dolgozik; a többiek is megjöttek már és a munka egyesült erővel halad.

s felesége mosolyogva viszonzta. A férj, mint valami titkos imadó, kedves tekintettel leste a nő mozdulatait; végtelen öröm szalita meg a keblét arra a gondolatra, hogy óvé ez a pompás, ragyogó szépségű asszony és most szeretett volna a torkába harapni, mely oly igező tehérséggel nézett előle elegáns felöltőjéből.

Othon mint valami labdat kapta karjai közé az asszonyt, végig csókolta szent omdadással a szemét, hajját, fület, ajkát. . . Olyan volt, mint egy örült ennek az igező asszonynak közelében.

— Katinka, mondd szerets-e még úgy, mint két evnek előtte?

— Te csunya féreg. . . jobban, százsorota jobban, mint akkor. . . nos meg vagy elégedve? . . .

A csinos asszony aztán a tukorbe nézett, megizgította összekuszalt frufrouját és még egy szerelmes tekintettel vetett a férjére, aztán átment a buadoirjába, hogy magára öltse igező ponyolyját.

Barnabas pedig megittasultan maradt magára dolgozószobájában, leült a székébe és önfelédten mormogta magában:

— Őlni tudnék ezért az asszonyért, csakhogy minden vagyat, minden óhaját teljesíthessem.

És mégis sokszor mily kínos volt nélkülözni ezt az asszonyt, ki még rózsás álmait szötte reggelienk, mikor férje már fölkel, hogy az irodába menjen:

Loppal megcsókolta a vépiros ajkát és pár percig még figyelmesen szemlélte a szendörgő asszonyt, aztán néma emondással sietett az irodájába.

— **Testgyakorlat az ezredese kiállításán.** A mileniumi kiállítás testgyakorlati részének eddig megállapított tervszámla szerint a testgyakorlati szerneknek elhelyezésére egy különálló mintatornasarnok és a hozzátartozó öltöző szolgálnak. A tornaszerek kiállításának magvát a középiskolai minimális tornaszergyűjtemény képezi, melynek összeállítását a középiskolától várják. Kiállítják minimális gyűjteményben a játékeszközöket is. Rajzokban mutatják be a jól épített tornacsarnokokat és játékeket. A tornagyakorlatokat és játékokat pillanatnyi fényképekben állítják ki. A tornázás eredményeit, a tett erőfeszésének méreteit, a tornaórák, kirándulások, játékok beosztását 45 cm. magas és 60 cm. széles táblázatokban, illetőleg táblákon mutatják be. Összegyűjtik a magyar testgyakorlati irodalom összes termékeit. Irasbeli munkákat különösen a tanító- és tornatanárképzőktől várnak. A tornászölyötyök és minták is helyet találnak a kiállítási tornacsarnokban. Az óvodák és elemi iskolák külön épületet kapnak. A testgyakorlati csarnok az ifjúsági testgyakorlatokat felkaroló egyesületeket is szeretné megnyerni, mint kiállítókat. Ezek közül különösen fontosak a torna-, vívó-, csónakázó-, úszó-, korcsolyázó-, atletikai-, velociped- és labdázó-egyesületek. Ezeknek tárgyait a csarnoknak egyik elkülönített helyén csoportosítják szakok szerint. Minden bejelentett tárgy nemcsak kiválóan jó és alkalmas, hanem szépen kidolgozott, díszes munka, a kiállításra méltó legyen. Iskolák, tanárok, egyesületek a csarnokban térdíjat nem fizetnek, míg iparosok és kereskedők csak térdíjfizetés mellett állíthatnak ki. A tárgyak bejelentésének végső határideje szeptember 10-ike. A bejelentések Porzsol Jenő csoportbiztoshoz címzendők. (Budapest, IX. ker., Ferenc-kört 16. szám.) Ugyancsak tőle kaphatók a bejelentési ívek is.

Irodalom.

Szalay-Baróti: A magyar nemzet története című munka 19-ik füzele a szokott díszes kiállításban jelent meg. Ezen füzettel a derek munka II. kötetének kezdetét veszi az Anjouk korával. Az Anjouk korát dr. Baróti Lajos írja s a most megjelent füzet Róbert Károly uralkodását tárgyalja. A füzethez két melléklet van csatolva, az egyik Nagy Lajos király udvarát mutatja be a mely hű másolata a »Képes Krónika« című lapjának, a másik a magyarok vándorlásának térképe, tervezte dr. Baróti Lajos, rajzolta Hátsék Ignác. A szövegközi nyomott képek a következők: Kunigunda királyné, II. Venczel cseh király, VIII. Bonifaz papa szobra, Ottó király ezüst pénze, Rudolf osztrák herceg, Ottó király, Venczel király pénze, a szepesváraljai templom falfestménye, Gentilis biboros, Gentilis biboros pecsétje, Karoly Róbert, a csákok címere, a rozgonyi csatátér, a rozgonyi csata, János cseh király pecsétje, Frigyes osztrák herceg és római király pecsétje. A munka alataiban megemlíti azt az őszinte rokonszenvet, melylyel a közönség fogadta és folyton kísérte. Előfizetéseket Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) könyvkiadó-cég még folyton elfogad füzetenként 30 krajvát. A most megjelent kötetet pedig 1 ftrt részletre is kapni.

»Röptében a Nagyvilág körül.« A párisi nagy operának a francia metropolis egyik legszebb épületének bemutatás tisztaságú fényképe nyíltja meg e vállalat 9-ik füzetét, melynek másik 15 képe is egy-egy remeke a cinkografiai művészetnek. A második kép a Stoke-Pogis temető, melyet Gray, angol költő oly szépen megénekelt. Ezt követi a bécsi parlament monumentális épülete. Utána a római óskor egyik fenséges maradványa: a forum Pompejiben, melyet Tokiónak, Japan ióvárosának egyik bizarr utcája követ. A következő kép Valparaiso kikötőjét mutatja be, míg a tulsó lapon a honolului királyi kastély exotikus képeben gyönyörködhetünk az egész királyi családoddal együtt. Majd Omar meséjete Jeruzsálemben, egy quaretarói aquaductus és a párisi Trocadero az előtte levő cascadeokkal és Viktoria Angol királynő kedvenc lakóhelye: a Balmoral kastély festői vidéke tarul elénk. Most egy rajnai kép: a regényes Gutenfels és a történelmi nevezetességű ritkaságok boltja folytatja a sort, mely után a híres versailles-i váruvart remek fényképe és Tatrafürednek, a Tatra gyöngyének természetű bemutatása következik. A füzet utolsó képe egy californiai missióház és templom romjai remek kilatással az egész tájra. Ez a füzet is, mint a többi, vidékre küldve 35 krétt rendelhető meg az Egyetértés kiadóhivatalában Budapesten, mely előfizetéseket is elfogad az egész műre (16 füzet) 5 ftrt 60 krajvát; 8 füzetre 2 ftrt 80 krajvát; 4 füzetre 1 ftrt 40 krajvát.

Nyiltér.

(Az e rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerk.)

Hamisított fekete selyem. Égessünk el egy kis mintát a venni szándékolt selyemből, és a hamisítás rögtön kiderül: mert míg a valódi s jól fastett selyem az elégetésnél nyomban összepödrödik és csakhamar kialszik, maga után csekély barna hamut hagyva; addig a hamisított selyem (mely ziros színű szallónas lesz és könnyen török) lassan tovább ég (minthogy rostszálai a festanyagot telítetten tovább izzanak) és sötétbarna hamut hagy maga után, mely

valódi selyem módjára soha össze nem pödrödik, csak meggyöbrül. Ha a valódi selyem hamuját összenyomjuk, elporzik, a hamisítványé nem. — **Hennberg G. (cs. k. udvarszallító) selyemgyára Zürichben,** hához szállítva, postabé- és vámmentesen szivesen küld barkinek is mintákat, akár egyes öltönyökre való, akár egész végekben levő valódi selyem szöveteiből. Svajccha címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

381. sz. 1895.

Árverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a tek. turóc-szt.-mártoni kir. járásbírószék 1894. évi 1005. számú végzése következtében Dr. Strausz Mózes ügyvéd által képviselt Förster Mór és Züg Lipót javára

Alakult 1838-ban.

Cs. kir. szab.

Adriai biztosító Társulat Triesztben.

(Riunione Adriatica di Sicurtà.)

Vagyonkimutatás.

Életbiztosítási osztály. — A) Mérlegszámla 1894. december 31-én.

VAGYON:	Osztr. ért.		TEHER:	Osztr. ért.	
	forint	kr.		forint	kr.
Ingatlanok Trieszt-, Bécs-, Brünn-, Budapest-, Milano- és Velenczében	2.918.700	—	Külön nyereséymény-tartalék	600.000	—
Értékpapírok a A) részletezés szerint	12.681.733	—	Rendelkezésre álló tartalék	325.000	—
Jelzálog-kölcsön	21.888	90	Tartalék árfolyam-ingadozások számára	426.918	87
Szerzett járadékok és tőkék	18.986	80	Díjtartalék	16.003.059	48
Kötvényekre adott előlegek	1.362.683	43	Kártartalék	244.917	64
Különféle ügynökségek	493.219	85	Nyereséymény oztalékkal biztosítottak számára	—	—
Különféle társulatoknál	284.264	61	kiszolgáltatandó oztalékok	8.576	08
Társasági őszigazgatás (f.-számla egyenl.)	340.823	47	Különféle társulatok	376.767	63
Különféle adósoknál	12.981	78	Különféle hitelezők	61.042	14
Átvitt jutalékok és szervezési költségek	—	—			
	18.046.281	84		18.046.281	84

Elemi biztosítási osztály.

B) Mérlegszámla 1894. december 31-én. (Az életbiztosítási osztály kivételével.)

VAGYON:	Osztr. ért.		TEHER:	Osztr. ért.	
	forint	kr.		forint	kr.
Künnlevő részvénybefizetések	2.400.000	—	Részvénytőke	4.000.000	—
Váltótárca és bankulványok	463.114	16	Nyereséymény tartalékalap	1.241.592	49
Értékpapírok a B) részletezés szerint	3.971.112	—	Rendelkezésre álló tartalék*	325.000	—
Ingatlanok Triesztben	380.000	—	Tartalék árfolyam-ingadozások számára	297.069	73
Pénztár-állomány az igazgatóságnál és a vezérügynökségeknél	101.907	51	Díjtartalék tűz-kár-biztosításokra	1.762.291	30
Jelzálog-kölcsön	1.000	—	szállítmány-biztosításokra	81.305	86
Értékpapírokra adott kölcsönök	34.383	65	Tűzkártartalék	417.917	—
Követelések hitelintézetek, takarékpénztárak és bankároknál	1.056.533	72	Szállítmány-károkat tartaléka	72.766	02
Különféle adósok	188.036	37	Takarék- és ellátási pénztár a társulati tisztviselők számára	423.984	57
Vezérügynökségek (a f.-számlák egyenl.)	998.295	21	Életbiztosítási osztály (folyó számla)	340.823	47
Függőnképek	101.791	57	Különféle biztosító intézetek	532.874	87
Kerületi ügynökségek	11.435	67	Fel nem vett oztalékok	2.657	—
Különféle biztosító társaságok	438.492	52	Oztalék az 1893. évben	248.000	—
Ingóságok és biztosítási táblácskák az igazgatóságnál és az ügynökségeknél	—	—	Igazgatók számvizsgálók illetéke	41.276	13
Átvitt jutalékok és szervezési költségek	—	—	Különféle hitelezők	298.273	65
	10.092.042	38	Átvitt az 1894. évben	3.300	29
	23.343.116	82		10.092.042	38

Trieszt, 1895 május havában.

Frigyessi Adolf, vezértitkár.

Az igazgatóság:

Glanstättener dr. Albert Agost, Morpurgo Mark, Neumann Henrik, Ralli Pal, Reinelt B, Salem H.

Számvizsgálók: Afenduli György, Pojai Alberti Emil, Parisi József.

Magyarországi osztály:

Budapest, IV. kerület, váci-utca 9. szám a., saját házában.

Baró Podmaniczky Frigyes,
intéző.

Lichtenberger J.
vezértitkár.

Frigyessi M.
titkár.

Részletes zárszámadási jelentések és kimutatások az alanti kerületi főügynökségnél kaphatók, ahol bármily felvilágosítások is a legnagyobb készséggel adatnak, és élet-, tűz- és szállítmány-biztosítások az »Adria biztosító társulat«; jégbiztosítások a »Deli jég- és viszont-biztosító-társaság«; és baleset elleni biztosítások a »Nemzetközi baleset ellen biztosító részvény-társaság« számára a legelőnyösebb feltételek és legolcsóbb díjak mellett fogadtatnak el.

Turóc-Szt-Mártoni képviselőség: „Tatra“ felsőmagyarországi bank részv.-társaság.